ECLI:LV:RLPT:2019:0510.1A29010919.3.S
Lieta Nr.1A29010919/21

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 10.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L.Podoļska rakstveida procesā izskatījusi /pers. A/, personas kods /personas kods/, (turpmāk– iesniedzēja) sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk– iestāde) 2019.gada 12.februāra lēmumu Nr.D57-AK-19-6-62,

Aprakstošā daļa

konstatēja, ka 2018.gada 20.novembrī iesniedzējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols CB Nr.031099 par to, ka 2018.gada 24.oktobrī plkst.10.01 /adrese/, kadastra Nr./numurs/ nav nodrošināta nekustamā īpašumā esoša bīstama koka nociršana, neievērojot Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 5.5.apakšpunktā noteikto. Atbildība par pārkāpumu paredzēta saistošo noteikumu 36.punktā.

Ar Rīgas domes Pārdaugavas izpilddirekcijas 2018.gada 17.decembra lēmumu Nr.D57-IP-18-11808 iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības, izsakot brīdinājumu.

Minēto lēmumu iesniedzēja pārsūdzēja un ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 12.februāra lēmumu Nr.D57-AK-19-6-62 atstāts negrozīts Rīgas domes Pārdaugavas izpilddirekcijas 2018.gada 17.decembra lēmums Nr.D57-IP-18-11808.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2019.gada 3.aprīlī saņemta iesniedzējas sūdzība, kur norādīts, ka lēmums ir pārsūdzams pilnā apjomā, tas nav pamatots un argumentēts, tas ir vispusīgs.

Uz zemesgabala /adrese/ aug koki. Zemesgabals un uz tā esošie koki atrodas iesniedzējas īpašumā. Koki dabiski attīstās, aug savā vidē un veicina gaisa attīrīšanos. Zemesgabals ir slēgta tipa, pieeja pie kokiem ir norobežota un nav publiski pieejama.

Lietai pievienots pierādījums – Rīgas pilsētas būvvaldes apstādījumu 2018.gada 24.janvāra apskates akts Nr.BV-18-254-akt par uz zemesgabala /adrese/ koku apskati, izmērījumu un saskaitīšanu. Šīs procesuālās darbības veiktas pārkāpjot Latvijas APK 256.^{1}pantu, kas nosaka administratīvās vietas apskates kārtību. Iesniedzēja atļauju veikt apskati nav devusi, ko arī vairākas reizes norādīja sūdzībās. Amatpersonas zemesgabalā iekļuva pretlikumīgi.

Lai gan lietai pievienots minētais apskates protokols kā pierādījums, taču iestāde nav uzsākusi administratīvo lietvedību likumā noteiktajā termiņā. 2018.gada 24.oktobrī Rīgas domes Administratīvās inspekcijas inspektore atkāroti apsekoja zemesgabalu, neieejot tajā. Veica foto fiksācijas žoga augstumā. Ar foto fiksācijām nav pierādīts ne iztrupējums, sašķelšanās, daļējā sasvēršanās ar aprautu vai paceltu sakņu sistēmu vai pilnīgi izgāzušos koka vai koku esamība.

Lūdz tiesu atcelt iestādes lēmumu un izbeigt administratīvo lietvedību.

2019.gada 7.maijā tiesā saņemti iestādes rakstveida paskaidrojumi, koros norādīts, ka iesniedzējas sūdzībā minētie argumenti pēc būtības ir tie paši, kas iesniegti iestādei.

Iepazīstoties ar sūdzībā minētiem argumentiem, iestāde vērš uzmanību, ka no lietā esošajiem pierādījumiem, piemēram, Rīgas pilsētas Būvvaldes apstādījumu apskates akta Nr.BV-18-254-akt izriet, ka nekustamā īpašuma teritorijā /adrese/ (103.grupa, 66.grunts, turpmāk - nekustamais īpašums), konstatēts bīstams koks – liepa (40 cm diametrā). Apskates akta pielikumā fotofiksācijās ar tekstu "Papele d 68" un ar tekstu "Liepa d 40cm" redzams, ka teritorijas žogā ir caurumi. No minētā var secināt, ka nekustamais īpašums nav slēgta tipa. Rīgas domes Administratīvā inspekcija 2018.gada 24.oktobra apskates protokolā Nr.RDAI-18-2698-akt norāda, ka nekustamajā īpašumā nav nodrošināta esošā bīstamā koka nociršana. Pievienotajās fotofiksācijās arī redzams, ka nekustamā īpašuma žogs vietām ir iebrucis kā rezultātā trešās personas, tajā skaitā amatpersonas var iekļūt teritorijā.

Saskaņā ar lietā esošo Rīgas pilsētas zemesgrāmatas izdruku un informāciju par zemes vienību, nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra numurs /numurs/), kas sastāv no zemes gabala, īpašniece ir sūdzības iesniedzēja, par ko lietā nav strīds.

Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.204 Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 4.punkts nosaka, ka par apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību ir atbildīgs zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Minētais ļauj secināt, ka lietā ir noteikta pareizā pie administratīvās atbildības saucamā persona – zemes gabala īpašniece (sūdzības iesniedzēja), kuras tiesiskais pienākums ir pienācīgi uzturēt savā teritorijā esošos apstādījumus. Noteikumu 5.3.apakšpunkts nosaka, ka saistošo noteikumu 4.punktā minētās personas nodrošina nekustamā īpašuma teritorijā nokaltušu koku, kuri pilnībā zaudējuši augtspēju, un bīstamu koku (koki ar vizuāli redzamiem bojājumiem – dabas apstākļu rezultātā iztrupējis (vairāk kā 80%), aizlūzis, sašķelts, daļēji sasvēries ar aprautu vai paceltu sakņu sistēmu, pilnīgi izgāzies vai citādi bīstams koks) nociršanu, kas netika ievērots, ko pierāda apskates akts, fotofiksācijas, administratīvā pārkāpuma 2018.gada 20.novembra protokols CB Nr.031099.

Ņemot vērā minēto, iestādes ieskatā, lēmums tika pieņemts objektīvi un vispusīgi izvērtējot visus lietā esošos materiālus. Iestāde iesniedzējas sūdzību neatzīst un uzskata, ka pieņemtais lēmums ir atstājams negrozīts.

Ar 2019.gada 11.aprīļa Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses lēmumu iesniedzējas sūdzība pieņemta. Līdz tiesas noteiktajam termiņam – 2019.gada 7.maijam no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei, nav saņemti lietas dalībnieku lūgumi.

Motīvu daļa

Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas un sūdzību izskatīšanas kārtību rajona (pilsētas) tiesā regulē Latvijas APK normas un tieši divdesmit trešā „a" nodaļa.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{6}panta devītajai daļai tiesa izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu 204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 5.3.apakšpunktu zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir pienākums nodrošināt nokaltušu koku, kuri pilnībā zaudējuši augtspēju, un bīstamu koku (koki ar vizuāli redzamiem bojājumiem – dabas apstākļu rezultātā iztrupējis (vairāk kā 80%), aizlūzis, sašķelts, daļēji sasvēries ar aprautu vai paceltu sakņu sistēmu, pilnīgi izgāzies vai citādi bīstams koks) nociršanu. Savukārt 36.punktā noteikts, ka par šo saistošo noteikumu 5.3.–5.5., 6.3.apakšpunkta, 7.punkta pārkāpšanu (neievērošanu) izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskām personām no 10 līdz 350 *euro*, juridiskām personām no 30 līdz 750 *euro*.

Ministru kabineta 2012.gada 2.maija noteikumu Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 5.5.punktā noteikts, ka šo noteikumu 4.punktā minētajās teritorijās, izņemot šo noteikumu 4.11.apakšpunktā minēto gadījumu, bez pašvaldības atļaujas koku ciršanai ārpus meža atļauts cirst kokus, kuri apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka veselību, dzīvību vai īpašumu, ja pirms darbu veikšanas ir notikusi situācijas fotofiksācija un informēta pašvaldība.

Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 2.maija noteikumu Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 2.punktam šo noteikumu ievērošanu atbilstoši kompetencei kontrolē pašvaldība, Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija un Valsts vides dienests.

Lai atzītu, ka iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības, nepieciešams konstatēt vai tā administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā nav nodrošinājusi nekustāmā īpašumā esoša bīstama koka nociršanu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2018.gada 24.oktobrī Rīgas domes Administartīvās inspekcijas galvenā inspektore I.Kristala veikusi īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs/ pārbaudi (apsekošanu) un sastādījusi apskates protokolu Nr.RDAI-18-2698-akt. Apskates protokolā konstatēts, ka nav nodrošināta nekustamā īpašumā esoša bīstama koka nociršana. Pamatojoties uz konstatēto šajā paša dienā, proti, 2018.gada 24.oktobrī uzsākta administratīvā lietvedība, par ko iesniedzējai paziņots 2018.gada 25.oktobra vēstulē Nr.RDAI-18-1881-ap. Savukārt 2018.gada 20.novembrī iesniedzējas klātbūtnē sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols CB Nr.031099.

Tādejādi ir noraidāma iesniedzējas norāde, ka iestāde nav ievērojusi noteiktos termiņus administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanai.

Neskatoties uz iestādes lēmumā un paskaidrojumos, kā arī iesniedzējas sūdzībā norādīto uz izskatāmo lietu nav attiecināms, līdz ar to vērtējams 2018.gada 24.janvāra apstādījumu apskates akts Nr.BV-18-254-akt, jo administratīvā pārkāpuma lietvedība uzsākta par 2018.gada 24.oktobrī konstatētajiem apstākļiem. Taču tiesa tāpat kā iestāde atzīst, ka iesniedzējas pienākums ir nodrošināt nokaltušu koku un bīstamu koku nociršanu.

Kā redzams no lietā esošā 2018.gada 24.oktobra apskates protokola un tam pievienotajām fotofiskācijām, kā arī no iesniedzējas 2019.gada 10.janvāra sūdzībai pievienotās fotofiksācijas, konkrētais koks atzīstams par bīstamu, jo ir sasvēries un tā pamatnē ir redzama plaisa.

Tiesa norāda, ka lietā nav iesniegti tādi materiāli, kas varētu būt par pamatu, lai apšaubītu kompetentas iestādes amatpersonas sastādītu apskates protokolu un sniegto vērtējumu. Tāpat nav konstatējami tādi procesuālie pārkāpumi vai prettiesiska rīcība, kas radītu šaubas par lietvedībā iesaistīto amatpersonu kompetenci un pierādījumu pieļaujamību.

Atbilstoši Latvijas APK 243.panta pirmās daļas noteikumiem pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa nosaka, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt atbilstoši minētā panta astotajai daļai, to cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījums (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunkts*).

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Līdz ar to iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" neievērošanu.

Tāpat tiesa atzīst, ka iesniedzējai sods noteikts atbilstoši administratīvā soda mērķim. Turklāt tiesa iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{12}panta otrajai daļai rajona (pilsētas) tiesa izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka iesniedzējas sūdzība un tajā minētie argumenti nav pamatoti, līdz ar to sūdzība ir noraidāma. Savukārt iestādes 2019.gada 12.februāra lēmums Nr.D57-AK-19-6-62 ir likumīgs, tāpēc atstājams spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas APK 8.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/ sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 12.februāra lēmumu Nr.D57-

AK-19-6-62.

Atstāt negrozītu Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 12.februāra lēmumu Nr.D57-AK-19-6-62.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no tā pieejamības dienas tiesas kancelejā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L.Podoļska